

Ohjeita tieteelliseen kirjoittamiseen

Laatinut Juhana Henrikki Harju (FM)

Sisällys

1. Johdanto	1
2. Tieteellisen kirjoittamisen periaatteita	1
3. Kirjoittamisprosessi ja sen haasteet.....	3
4. Käytännön ohjeita kirjoittamiseen ja lähdeviittauksiin.....	5
Kielitieteissä käytettyjä merkitsemistapoja	7
Lähteet	8

1. Johdanto

Tämän tietopaketin tarkoituksena on toimia suppeana opastuksena tieteelliseen kirjoittamiseen. Erityisesti tietopaketti on suunniteltu kielitieteiden maisterivaiheen opiskelijoille, jotka tekevät maisterintutkielmaa. Maisterintutkielma on akateeminen tekstikokonaisuus, jonka tarkoituksena on osoittaa se, että opiskelija hallitsee alansa tieteelliset käytännöt ja tutkimusetiikan sekä osaa soveltaa valitsemaansa metodologia valitsemansa aineiston analysoimiseen sekä suhteuttaa tämän käyttämäänsä taustateoriaan. Kaiken keskiössä on kriittinen eli eri näkökulmia, vaihtoehtoja, argumentteja ja niiden pohjalta tehtyjä päätelmiä punnitseva sekä arvioiva ajattelu.

Tämän tietopaketin osiossa 2 käsitellään tieteellisen kirjoittamisen periaatteita ja sitä, mikä tekee tekstistä nimenomaan tieteellistä. Osiossa 3 käsitellään sitä, mitä kirjoittaminen on prosessina ja millaisia ongelmia maisterintutkielman kirjoittamisessa voi tulla vastaan kirjoittamisprosessin ja tekstin tuottamisen näkökulmasta. Osiossa 4 esitellään konkreettisesti kielitieteen alan akateemisia kirjoituskäytäntöjä. Kannattaa myös perehtyä tämän tietopaketin lähdeluetteloon, jossa ohjataan kattavamman ja perusteellisemmän tiedon äärelle.

Tämä tietopaketti on tuotettu Helsingin yliopiston Kielitieteen metodipankki -hankkeen yhteydessä.

Onnea opintoihin!

2. Tieteellisen kirjoittamisen periaatteita

Tieteellisen tekstin kirjoittamista ohjaavat tietyt periaatteet. Tieteellisen tekstin lähtökohtana on se, että teksti pyrkii tuottamaan uutta tietoa (esim. Rahtu 2020a: 225). Toinen lähtökohta on, että teksti on suunnattu lukijalle (ks. Rahtu, Shore & Virtanen (toim.) 2018). Lukijan huomioiminen tarkoittaa tieteellisen kirjoittamisen kontekstissa sitä, että kirjoittaja pitää huolen siitä, että (alan asiantuntijaksi oletettu) lukija ymmärtää läpi tekstin, mitä kirjoittaja on tutkimassa ja miksi ja mihin perustaa argumenttinsa. Lukijalle on esitettävä selkeästi se, mihin kirjoittaja pyrkii eli mihin tutkimuskysymykseen pyrkii vastaamaan, mitä väittää, millaiseen evidenssiin väitteet perustuvat, millaisen argumentaation kautta kirjoittaja perustelee väitteensä, millä lähteillä kirjoittaja tukee argumentaatiotaan ja toisaalta mitä lähteitä vastaan kirjoittaja argumentoi.

Rahtu (2020b: 196) esittää tieteellisen tekstin kielenkäytölle kolme kriteeriä: tieteellisen tekstin on oltava selkeää, läpinäkyvää ja yksitulkintaista. Taustalla on ajatus siitä, että nämä kolme kriteeriä auttavat tiedeyhteisön jäseniä arvioimaan tekstiä (mp.). Tieteellisen tekstin tieteellisyshän muodostuu olennaisesti siitä, että se asettuu avoimesti tiedeyhteisön arvioinnin kohteeksi.

Tiedeyhteisö siis päättää, mitkä tekstit ovat tieteellisiä ja millä kriteereillä akateemiset opinnäytteet kuten maisterintutkielmat hyväksytään. Lukijan huomioiminen tarkoittaa siis tieteellisen tekstin kohdalla sitä, että kirjoittaja huomioi lukijan roolin tekstin arvioijana.

Tieteellisen tekstin ihanteeksi asetetaan usein myös objektiivisuus (esim. Helsingin yliopiston kielikeskus 2016c). Kirjoittajan asenteet ja ideologiset suuntautumiset eivät siis saisi vääristää esimerkiksi tutkimusaineiston käsittelyä ja sen tulkitsemista. On kuitenkin oma kysymyksensä, kuinka objektiivinen tutkijan on mahdollista olla, sillä objektiivisuuden toteutuminen käytännössä ei ole mitenkään yksinkertaista. Tutkijalla on aina oma taustansa, joka vaikuttaa tutkimuksen tekemiseen. Nykyään ajatellaan myös, että tutkijan tulisi huomioida tutkimuksen teossa oma subjektiivinen näkökulmansa ja siihen vaikuttavat tekijät (esim. ennakkokäsitykset) ja kirjoittaa ne auki tekstiin.

Subjektiivisuuden ja objektiivisuuden ongelmasta etnografiassa kirjoittava Allan Hegelund (2005: 660) kuitenkin toteaa, että tutkijan itseanalyysi omasta subjektiivisesta positioistaan ei takaa sitä, että tutkijan näkökulmasta tai tietopohjasta kumpuavat sokeat pisteet lakkaisivat olemasta. Hegelund mainitsee myös toisena haasteena sen, osaako tutkija erottaa toisistaan sen, mikä on pelkästään näkökulma ja mikä puolestaan ei-toivottu ajatusvinouma (mts. 661). Voidaan kuitenkin ajatella, että tutkija voi lisätä tutkimuksensa läpinäkyvyyttä pyrkimällä hahmottamaan omaa subjektiivisuuttaan ja kirjoittamalla sitä esiin.

Läpinäkyvyys tulee tieteellisessä tekstissä esille erilaisten tekstin tason keinojen kautta, joista mainitsen tässä muutaman. Yksi keino on tarkkojen ja asianmukaisten lähdeviitteiden käyttö, joiden avulla lukija pystyy seuraamaan, mistä tietolähteistä kirjoittaja on ammentanut tietoa ja ajatuksia ja miten nämä suhteutuvat kirjoittajan omiin ajatuksiin ja havaintoihin. Toinen keino on metatekstin käyttö, jonka avulla kirjoittaja kertoo lukijalle, mitä esimerkiksi tutkii tutkielmassaan, miten käyttää valittua tutkimusmenetelmää ja millä perustein tutkimusmenetelmän ja aineiston valinta on tehty sekä miten tutkimusprosessi etenee. Metatekstin avulla kirjoittaja voi auttaa lukijaa hahmottamaan sen, miten tutkimustekstin eteneminen kytkeytyy tutkimuskysymysten käsittelyyn. Kolmas keino tuottaa läpinäkyvyyttä on refleksiivisyys: kirjoittaja voi esimerkiksi tuoda itse esiin vaihtoehtoisia tulkintoja ja näkökulmia omille päätelmilleen, arvioida omien havaintojensa ja päätelmiensä luotettavuutta, aineiston ja havaintojen edustavuutta ja päätelmien luotettavuutta. Läpinäkyvyyteen liittyy myös se, että tekstissä käytetyt käsitteet määritellään täsmällisesti ja samaa määritelmää sovelletaan läpi tekstin.

Selkeästi kirjoitetussa tieteellisessä tekstissä kirjoittaja käyttää korrektia yleiskieltä ja mahdollisimman eksakteja sanavalintoja, ja teksti on tyylillisesti helppolukuista (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016c). Täsmälliset sanavalinnat edistävät sitä, että tekstin merkitykset ja kirjoittajan

pyrkimykset voidaan tulkita vain yhdellä tavalla. Monitulkintaisuus vaikeuttaisi tieteellisen tekstin arviointia, mistä syystä sitä suositellaan välttämään.

Ohittamaton tieteellisen kirjoittamisen ja tutkimuksen tekemisen periaate on tietenkin eettisyys. Tieteellisten tutkimusten – ja myös opinnäytteiden – tulee olla tutkimuseettisesti hyväksyttäviä ja noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä.

3. Kirjoittamisprosessi ja sen haasteet

Kirjoittaminen on hyödyllistä mieltää prosessiksi. Teoksessaan *Kokonaisvaltainen kirjoittaminen* Kimmo Svinhufvud (2016: 37–39) käsittelee erilaisia kirjoittamiskäsityksiä, joista yksi on prosessikirjoittaminen. Perinteisessä käsityksessä prosessikirjoittamisesta kirjoittamisprosessi jaettiin vaiheisiin, jotka etenevät ideoinnista ja suunnittelusta luonnosteluun, ensimmäisen version kirjoittamiseen, palautteen hankkimiseen, tekstin muokkaamiseen palautteen pohjalta ja lopulta tekstin viimeistelyyn (mp.). Svinhufvud kuitenkin toteaa, että tämä perinteinen malli ei ota huomioon sitä, että kirjoittamisprosessit ovat erilaisia eri kirjoittajilla ja eri tekstien kohdalla (mp.). Hän pitää silti prosessikirjoittamiskäsityksen keskeisinä havaintoina sitä, että kirjoittaminen on eri vaiheista koostuva prosessi, jossa teksti tulee valmiiksi eri työvaiheiden kautta, joihin kuuluu myös palautteen hankkimista, eikä tekstin tarvitse valmistua kerralla (mp.).

Maisterintutkielma on laaja opinnäyte, jonka ei ole tarkoitus eikä se oikeastaan voikaan valmistua kerralla. Opinnäytteen kirjoittamisprosessin aikana ajattelu ehtii kehittyä, tieto syventyä ja käsitys siitä, mistä tutkittavassa ilmiössä on kyse, kirkastua. Tekstiä kirjoitetaan, poistetaan ja kirjoitetaan uusiksi sen mukaan, mikä prosessin edetessä vaikuttaa edistävän tutkimuskysymyksen käsittelyä kaikista parhaiten. Keskeisiin lähteisiin palataan uudelleen ja uudelleen.

Prosessin etenemistä ei voi ennustaa prosessin alussa. On esimerkiksi mahdollista, että opinnäytteen kirjoittamisen edetessä paljastuu, että tutkimuskysymyksiä on liian monta, valitut metodit sopivat heikosti yhteen teoriataustan kanssa tai että aineisto on liian laaja tai suppea. Niinpä maisterintutkielman kirjoittaminen ei ole välttämättä suoraviivaista etenemistä kirjoitusvaiheesta toiseen, vaan kirjoitusprosessissa eteneminen voi edellyttää ohjaus- ja palautekeskusteluita, jos kirjoittaja on jäänyt jumiin opinnäytteensä kanssa. Oma ajattelua ei aina saa edistettyä omin voimin, joten apua kannattaa pyytää ohjaajalta, seminaarilaisilta tai esimerkiksi opiskelutovereilta.

On hyvä muistaa, että kirjoittamisprosessit poikkeavat toisistaan myös tekstin sisällä sen lisäksi, että ne eroavat toisistaan tekstien välillä. Laajemman ja eri osista koostuvan tekstikokonaisuuden

kuten maisterintutkielman eri osilla on erilaiset tavoitteet, mikä johtaa myös erilaiseen kirjoitusprosessiin näiden eri osien välillä.

Maisterintutkielmassa eri osat vaikuttavat toisiinsa. Esimerkiksi johdantoon vaikuttaa kaikki se, mitä kirjoittaja tekee opinnäytteen muissa osissa, teoriasuuteen vaikuttaa puolestaan se, mitä teorioita kirjoittaja lopulta soveltaa analyysissään, johtopäätöksiä ei voi kirjoittaa ennen analyysiä ja niin edelleen. Niinpä johdanto voi olla vielä luonnosteluvaiheessa siinä kohtaa, kun analyysi on jo valmis. Tästä syystä kannattaa varata kirjoitusprosessissa aikaa maisterintutkielman viimeistelylle, jotta kaikki osat ehtivät varmasti tulla hiotuiksi palautuspäivään mennessä.

Maisterintutkielmaa kirjoittaessa kannattaa tehdä paljon muistiinpanoja erityisesti silloin, kun lukee lähdeteoksia. Tarkkojen muistiinpanojen avulla on helpompi pitää erillään se, mitkä ovat oman tutkielman aiheeseen liittyviä omia ajatuksia ja mitkä taas lähdeteoksista lainattuja. Lisäksi muistiinpanojen kirjoittaminen on tehokas keino tukea sekä ajattelu- että kirjoittamisprosessia, koska muistiinpanojen pariin palaamalla voi jäljittää omaa ajatteluprosessia. Muistiinpano voi toimia tekstin osan ensimmäisenä luonnoksena tai olla tutkielman aiheeseen tai taustateoriaan liittyvä hajahuomio. Muistiinpanojen selaamisesta voi olla apua esimerkiksi silloin, kun tutkielman kirjoitusprosessissa tulee vastaan jumi, sillä muistiinpanoista voi saada uusia virikkeitä ajattelulle tai palauttaa mieleen, miksi on valinnut käsittelytavaksi tietyn metodin, tietyn aineiston tai teorian, tai mitä on aiemmin oivaltanut aineistoon liittyen. Kun tekee muistiinpanoja lähdeteoksista, kannattaa kirjoittaa viitattavat kohdat tarkasti ylös joko viitteidenhallintaohjelmalla tai manuaalisesti. Sosiologi Hanna Vilkkä nostaa esille, että muistiinpanojen tekemisessä on kyse myös rehellisyyden ja läpinäkyvyyden eli hyvän tieteellisen käytännön varmistamisesta, koska muistiinpanot estävät väärinmuistamista (Vilkkä 2020: 143).

Opinnäytettä kirjoittaessa voi tulla vastaan ajanjaksoja, jolloin teksti ei tunnu etenevän millään tai mitään käyttökelpoista tekstiä ei tunnu syntyvän. Tätä voi kutsua kirjoittajan blokiksi. Lonka & Lonka pitävät kirjoittajan blokin eräänä keskeisenä syynä sitä, että kirjoittaja yrittää ratkaista liian monta ongelmaa samanaikaisesti (Lonka & Lonka 2006: 26). Kannattaa siis pyrkiä ratkaisemaan tekstistä yksi ongelma kerrallaan ja jakamaan kirjoittaminen eri vaiheisiin. Uuden tekstin tuottaminen vaikkapa tutkielman analyysilukuun kannattaa varata omaksi työvaiheekseen, ja tekstin editointi sekä kielenhuolto kannattaa tehdä vasta myöhemmin eri vaiheessa. Miellekarttojen käyttäminen voi olla hyödyksi, kun hahmottelee sitä, missä vaiheessa mikäkin tutkielman luvuista on ja millaista työstämistä ne tarvitsevat, esimerkiksi tarvitseeko tekstiä lisätä, vai pitääkö sitä poistaa, ja millaista editointia eri tekstiosuudet tarvitsevat tullakseen riittävän valmiiksi. Kuitenkin Rahtu (2020a: 227) pitää miellekarttojen käyttämistä hyödyllisenä vasta siinä vaiheessa, kun kirjoittaja on jo perehtynyt tutkimusalaansa ja -ongelmansa keskeisiin lähteisiin ja tutkimusongelmaan liittyvään käsitteistöön.

Vilka (2020: 150–151) tähdentää myös aktiivisen ja säännöllisen lukemisen merkitystä opinnäytteen kirjoittamiselle. Varsinkin opinnäytetyöprosessin alussa lukemiseen voi mennä paljon aikaa, mutta toisaalta tämä myös auttaa syventämään tietoa ja ottamaan haltuun opinnäytteessä tarvittavia käsitteitä (mp.). Kannattaa myös muistaa, että lähdekirjallisuuden ääreen joutuu myös palaamaan opinnäytteen kirjoittamisen aikana, koska ymmärrys kehittyy pitkin opinnäytteen kirjoittamisen prosessia, jolloin lähdekirjallisuuttakin osaa lukea syvemmin ja kriittisemmin kuin prosessin alussa. Tästä syystä teoriakirjallisuuteen perehtymistä ei kannata jättää viime tippaan.

4. Käytännön ohjeita kirjoittamiseen ja lähdeviittauksiin

Paras käytännön ohje tieteelliseen kirjoittamiseen on, että kannattaa tarkistaa oman opintoalan, oppilaitoksen tai tieteellisen julkaisun omat kirjoittamiskäytännöt, sillä tieteellisen kirjoittamisen käytännöt vaihtelevat yksityiskohdiltaan eri paikoissa ja viittausjärjestelmissä. Erot saattavat koskea esimerkiksi sitä, käytetäänkö lähdeviitteissä pilkkua vai kaksoispistettä, suositellaanko tekijä- vai asiakaskeksisiä viitteitä ja miten suhtaudutaan kappaleen jälkeen merkittyihin viitteisiin. Perusohjeistuksia tieteellisen kirjoittamisen käytäntöihin löytyy esimerkiksi Helsingin yliopiston Kielijelppi-sivustolta (<https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/>), sekä graduoppaista ja tieteellisten julkaisujen sivuilta.

Kuten tämän tietopakettin luvussa 2 kerrotaan, tieteellisessä tekstissä muilta tekijöiltä referoitu ajattelu täytyy pitää erillään kirjoittajan omasta ajattelusta. Tämä tapahtuu täsmällisen lähdeviittaustekniikan kautta. Lähdeviittaustekniikan tarkoituksena on varmistaa se, että tieteellisen tekstin lukija pystyy erottamaan referoidun ajattelun ja kirjoittajan oman ajattelun toisistaan. Kysymys on myös oikeusturvasta: referoiduilla tekijöillä on oikeus omaan tekstiinsä ja lukijalla on oikeus tietää, mistä kirjoittajan esittämät ajatukset ovat peräisin (Rahtu 2020b: 197). Asianmukaiseen viittaamiseen kuuluu myös se, että kirjoittaja ei esitä omia ajatuksiaan lähteensä nimissä (mp.).

Plagiointi on yksiselitteisesti kiellettyä ja hyvän tieteellisen käytännön rikkomus. Plagiointi sisältää toisen tekstin tai ajattelun esittämisen omana, mutta plagiointia on sekin, että lähdetekstiä seurataan liian tarkkaan siinäkin tapauksessa, että lähde on mainittu. Sanajärjestyksen muuttaminen tai yksittäisten sanavalintojen vaihtaminen ei vielä muuta plagiaattia referaatiksi (Helsingin yliopiston opiskelupalvelu 2020).

Lähdeviittaustekniikoita on useita erilaisia, ja niitä on koottu erilaisiksi järjestelmiksi kuten APA, Chicago ja Harvard. On tärkeää, että opinnäytteessä ja ylipäätään tieteellisessä tekstissä pysytään läpi tekstin siinä viittausjärjestelmässä, joka on valittu, ja noudatetaan sen konventioita (esim.

Rahtu 2020b: 197). En käy tässä tietopaketissa tarkemmin läpi eri viittausjärjestelmien yksityiskohtia, mutta lähdeluettelosta löytyy linkkejä, joissa näitä viittausjärjestelmiä esitellään (APA-viittausohje: <https://www.mendeley.com/guides/apa-citation-guide> ja Harvard-viittausohje: <https://www.mendeley.com/guides/harvard-citation-guide>).

Muihin teksteihin viittaamiseen on olemassa erilaisia referointikeinoja. Yksi keino on siteerata eli referoida suoraan toisen tekstiä. Tätä ei kuitenkaan lähtökohtaisesti suositella, koska tieteellisessä tekstissä ei ole tarkoitus ”piiloutua” muiden kirjoittajien äänen taakse, vaan ihanteena on, että kirjoittaja esittää toisen esittämät ajatukset omin sanoin (Rahtu 2020b: 197–198). Joissain tapauksissa jokin ajatus on kuitenkin ilmaistu lähdeteoksessa poikkeuksellisen ytimekkäästi, jolloin suora siteeraaminen voi olla perusteltua (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016a). Tällöinkin sitaatti täytyy suhteuttaa tutkimusongelman käsittelyyn ja kirjoittajan omaan ajatteluun (Rahtu 2020b: 198). Toinen syy siteeraamiseen on se, että halutaan kommentoida lähdeteoksessa esitettyä ajatusta tai siinä käytettyä termiä (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016a). Lisäksi kolmas syy siteeraamiseen on se, että siteerataan kielellisten aineistojen analysoitavia esimerkkejä, jotka tekevät analyysin seuraamisen helpommaksi lukijalle (Rahtu 2020b: 198).

Mikäli kirjoittaja päätyy siteeraamaan lähdettä, täytyy sitaatin olla lyhyt ja sanatarkka (sisältäen välimerkit ja alkukirjaimet) ja sen alkuperä pitää osoittaa sivunumerolla varustetulla lähdeviitteellä (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016a). Useamman rivin mittaiset sitaatit tulee lisäksi sisentää, ja sitaatissa on käytettävä muuta tekstiä tiheämpää riviväliä (mp.). Sitatit merkitään lainausmerkeillä, ja virkkeen päättävä piste laitetaan lainausmerkkien sisään (mp.) Mikäli siteerattavassa katkelmassa on lainausmerkkejä, ne korvataan puolilainausmerkeillä (mp.). Poistetut osuudet merkitään kahdella ajatusviivalla (eli merkeillä ”–”, ei yhdysmerkeillä ”- -”) ja hakasulkeilla merkitään mahdolliset lisäykset tai muutokset, joilla sitaattia selkeytetään lukijalle (mp.).

Epäsuorassa referoinnissa hyödyllisiä verbejä ovat esimerkiksi *esittää*, *toteaa*, *väittää*, *arvelee*, *arvioi*, *kuvaa*, *kiistää*, *ehdottaa* ja muiden kielten vastaavat (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016a). On syytä huomauttaa, että nämä verbit ilmaisevat eri tavalla kirjoittajan asennoitumista referoimaansa tekstiin. Jotkut verbivalinnat ovat referoidessa neutraalimpia kuin toiset, mikä kannattaa ottaa huomioon myös muilla kielillä kuin suomella kirjoitettaessa. Verbivalinnat ohjaavat sitä, miten lukija tulkitsee tekstiä.

Lähdeviitteisiin voi lisätä erityismerkintöjä, jotka ohjaavat lukijan tulkintaa siitä, miten kirjoittaja käyttää lähdettä. Tällaisia merkintöjä ovat esimerkiksi esim., *vrt.* ja *ks.* Erityismerkintöjä käytetään tyypillisesti osoittamaan sitä, että lähde on saman- tai erisuuntainen kirjoittajan ajatusten kanssa. Helsingin yliopiston Kielijelppi-ohjeistus suosittelee, että näitä käytetään säästeliäästi (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016b).

Jos viittaa useampaan kertaan peräkkäin samaan lähteeseen, voi tehdä niin, että tekijä(t) ja vuosiluku merkitään ensimmäiseen viitteeseen ja seuraavissa samaan teokseen viittaavissa viitteissä käytetään merkintää *mts.* eli "mainitussa teoksessa sivu(i)lla" ja lisätään merkinnän perään sivunumero(t). Kaksoispistettä tai pilkkua ei käytetä, eli lähdeviite merkitään esim. (*mts.* 34) tai esim. (*mts.* 128–131). Merkintä *mts.* kirjoitetaan siis tekijän nimen ja vuosiluvun asemesta. Sivunumeroa myöten samaan paikkaan viitatessa voidaan käyttää merkintää *mp.* eli "mainitussa paikassa" tai sen latinankielistä vastinetta *ibid.* (Helsingin yliopiston kielikeskus 2016b). Kannattaa kuitenkin muistaa, että *mts.*, *mp.* ja *ibid.* -viitteet eivät toimi kappalerajan yli, eli kappaleen vaihtuessa täytyy viitteet kirjoittaa tekijää ja vuosilukua myöten esiin, vaikka viittauksen kohteena olisi sama teos kuin edellisessäkin kappaleessa.

Tieteellinen kirjoittaminen voi tuntua epäluontevalta kirjoittamistavalta. Arkikielessähän saatetaan käyttää värikkäitä ilmaisuja, peittelemätöntä subjektiivisuutta, ironiaa ja huumoria, leikkiä kielellä sekä viljellä metaforia ja muita monimerkityksellisiä ilmaisuja. Rahtu (2020a: 227) muistuttaa, että tieteellisessä tekstissä nämä eivät kuitenkaan palvele uuden tiedon tuottamisen tavoitetta, ja siksi niitä on tarkoitus välttää tieteellisessä kirjoittamisessa.

Kielitieteissä käytettyjä merkitsemistapoja

Kielitieteellisissä teksteissä käytetään kursivivia kielenaineksen merkitsemiseen (Kielitoimisto 2015). Lainausmerkkejä ei käytetä kielenaineksen merkitsemiseen.

Leipzigin glossaussäännöt ovat kielitieteen piirissä käytettäviä standardoituja kieliopillisten piirteiden merkitsemisen tapoja. Niitä käytetään kaikissa kielissä, mikä siten helpottaa eri kielten kieliopillisten piirteiden vertailua. Leipzigin glossaussäännöt kannattaa lukea säännösten yhdessä Leipzigin yliopiston kanssa laatineen Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology -instituutin sittemmin lakkautetun kielitieteen osaston sivuilta

(Linkki: <https://www.eva.mpg.de/lingua/resources/glossing-rules.php>), jossa ne on esitelty englanniksi tiiviisti ja havainnollisesti erikielisiä aineistoja käyttäen.

Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology -instituutin kielitieteen osasto on tuottanut englanniksi ehdotuksen kielitieteiden yleiseksi tyyli- ja merkintäkäytännöiksi (Linkki: <https://www.eva.mpg.de/lingua/pdf/GenericStyleRules.pdf>). Näihin kannattaa perehtyä, sillä näistä saa selkeän mallin sille, miten vaikkapa aineistoesimerkkejä voi merkitä omassa maisterintutkielmassa.

Lähteet

Hegelund, Allan 2005. Objectivity and subjectivity in the ethnographic method. *Qualitative health research*: 15(5), s. 647–668.

Helsingin yliopiston kielikeskus 2016a. Lähteeseen viittaaminen.

Kielijelppi. <https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/lahteeseen-viittaaminen/> (viitattu 15.1.2021)

Helsingin yliopiston kielikeskus 2016b. Lähdeviitteiden merkintä.

Kielijelppi. <https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/lahdeviitteiden-merkinta/> (viitattu 15.1.2021)

Helsingin yliopiston kielikeskus 2016c. Tieteellisen kirjoittamisen lähtökohtia.

Kielijelppi. <https://blogs.helsinki.fi/kielijelppi/tieteellisen-kirjoittamisen-lahtokohtia/> (viitattu 21.1.2021)

Helsingin yliopiston opiskelupalvelu 2020. Mitä ovat vilppi ja plagiointi? Opiskelijan

ohjeet. <https://studies.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/mita-ovat-vilppi-ja-plagiointi> (viitattu 19.1.2021)

Kielitoimisto 2015. Tekstin korostuskeinot (esim. kursiivi, lihavointi). Kielitoimiston

ohjepankki. <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/haku/kursiivi/ohje/41> (viitattu 14.1.2021)

Lonka, Irma & Lonka, Kirsti & Karvonen, Pirjo & Leino, Pirkko 2006. *Taitava kirjoittaja: opiskelijan opas*. Palmenia-sarja. 5. muuttamaton painos. Helsinki: Yliopistopaino.

Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Department of Linguistics 2015. Leipzig

Glossing Rules. <https://www.eva.mpg.de/lingua/resources/glossing-rules.php> (viitattu 31.12.2020)

Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Department of Linguistics 2014. The Generic

Style Rules for Linguistics. <https://www.eva.mpg.de/lingua/pdf/GenericStyleRules.pdf> (viitattu 21.1.2021)

Mendeley 2020a. APA Format Citation Guide. <https://www.mendeley.com/guides/apa-citation-guide> (viitattu 20.1.2021)

Mendeley 2020b. Harvard Format Citation Guide. <https://www.mendeley.com/guides/harvard-citation-guide> (viitattu 20.1.2021)

Rahtu, Toini, Shore, Susanna, Virtanen, Mikko T. (toim.) 2018. *Kirjoitettu vuorovaikutus*. Helsinki: SKS.

Rahtu, Toini 2020a. Kohti luovaa tieteellistä kirjoittamista. Teoksessa: Sirkku Latomaa ja Yrjö

Lauranto (toim.) *Päättymätön projekti III. Kirjoitettua vuorovaikutusta eri S2-foorumeilla*. Kakkoskieli 9. Helsinki: Helsingin yliopiston suomalais-ugrilainen ja pohjoismainen osasto.

Rahtu, Toini 2020b. Miten opettaa hallitsemaan moniäänisyyttä tieteellisessä kirjoittamisessa? Teoksessa: Sirkku Latomaa ja Yrjö Lauranto (toim.) *Päättymätön projekti III. Kirjoitettua vuorovaikutusta eri S2-foorumeilla*. Kakkoskieli 9. Helsinki: Helsingin yliopiston suomalais-ugrilainen ja pohjoismainen osasto.

Svinhufvud, Kimmo 2016 [2007]. *Kokonaisvaltainen kirjoittaminen*. 3., uudistettu ja täydennetty laitos. Helsinki: Art House.

The Chicago manual of style online. (17. painos) 2017. The University of Chicago University Press.

Vilkkä, Hanna 2020. Akateemisen lukemisen ja kirjoittamisen opas. Jyväskylä: PS-kustannus.